

PRÁVNÍ ASPEKTY OBJEDNÁVÁNÍ AUTOBUSOVÉ DOPRAVY

krajně naléhavé případy

Přednáší: **Mgr. Ing. Jaroslav Menčík, LL.M.**
partner a advokát, AK Mavericks

Konference „Integrované dopravní systémy“

13. května 2019, Žďár nad Sázavou

ÚVOD

- základní pravidlo: smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících mají být uzavírány na základě otevřených výběrových řízení
- v krajně naléhavých případech legislativa umožňuje za stanovených podmínek uzavřít smlouvu bez soutěže a bez předchozího uveřejnění
- dvojí režim: ZZVZ nebo ZVS

ZÁKON č. 134/2016 Sb.

- Smlouva se uzavírá dle ZZVZ, jestliže není splněna kterákoliv z níže uvedených podmínek:
 - a) cestující platí dopravci jízdné,
 - b) dopravci je uděleno výlučné právo nebo poskytována kompenzace a
 - c) kompenzace nevyklučuje obchodní riziko dopravce spojené s výší tržeb z jízdného
~ *typické pro brutto smlouvy*

ZÁKON č. 194/2010 Sb.

- Smlouva se uzavírá dle ZVS, jestliže jsou splněny všechny níže uvedené podmínky:
 - a) cestující platí dopravci jízdné,
 - b) dopravci je uděleno výlučné právo nebo poskytována kompenzace a
 - c) kompenzace nevyklučuje obchodní riziko dopravce spojené s výší tržeb z jízdného

~ *některé netto smlouvy*

BRUTTO SMLOUVY

→ **jednací řízení bez uveřejnění dle ZZVZ**

JEDNACÍ ŘÍZENÍ BEZ UVEŘEJNĚNÍ

- Dle § 63 odst. 5 ZZVZ lze uzavřít smlouvu bez soutěže v JŘBU, jestliže:
 - a) je to nezbytné v důsledku krajně naléhavé okolnosti
 - b) zadavatel krajně naléhavou okolnost nemohl předvídat
 - c) zadavatel krajně naléhavou okolnost nezpůsobil
 - d) nelze dodržet lhůty pro jiný druh řízení
- + e) smlouvu lze uzavřít jen na nezbytně nutnou dobu

a) existence krajně naléhavé okolnosti

- ÚOHS: riziko nezabezpečení veřejné dopravy může být krajně naléhavou okolností
 - hrozí výpadek v dopravní obslužnosti mající široký společenský dopad na veřejný i soukromý sektor
- ÚOHS: ekonomická nevýhodnost původní smlouvy není důvodem pro zadání nové smlouvy v JŘBU

b) krajně naléhavou okolnost nebylo možné předvídat

- musí se jednat o objektivně nepředvídatelné případy vzniklé nezávisle na vůli zadavatele
- ÚOHS: zadavatelé nemohou předvídat, že ÚOHS nerozhodne ve lhůtách určených zákonem
- ÚOHS: skončení dosavadní smlouvy uplynutím doby jejího trvání nezakládá krajně naléhavou okolnost

c) zadavatel krajně naléhavou okolnost nezpůsobil

- ÚOHS: krajně naléhavá okolnost musí nastat výlučně z vnějších a objektivních příčin
→ ukončení původní smlouvy ze strany zadavatele může být problematické; bude záviset na okolnostech
- NSS: zadavatel zavinil krajně naléhavou situaci tím, že ve smlouvě pro případě výpovědi smlouvy dopravcem nestanovil povinnost dopravce poskytovat služby až do výběru nového dopravce

d) nelze dodržet lhůty pro jiná řízení

- jakmile se zadavatel dozví o možnosti vzniku krajně naléhavého případu, musí provést test, zda lze zakázku zadat v jiném druhu zadávacího řízení
 - otevřené řízení, užší řízení, jednací řízení s uveřejněním
- zadavatel s řešením situace nesmí otálet (tj. být záměrně nečinný)

e) smlouva jen na nezbytně nutnou dobu

- ZZVZ výslovně dobu trvání smlouvy uzavřené v JŘBU neomezuje
- KS Brno: smlouva uzavřená na základě JŘBU musí být uzavřena jen na dobu nezbytně nutnou
 - zadavatel povinen co nejdříve poptat plnění v rámci z „otevřenějších“ druhů zadávacího řízení
- lze doporučit max. 2 roky

Kolik dopravců oslovit v JŘBU?

- ÚOHS: Pokud jsou splněny podmínky JŘBU, je na zadavateli, zda osloví 1 nebo více dopravců
- oba postupy mají výhody i nevýhody
 - hospodárnost, veřejná podpora, rychlost, riziko napadání..

NETTO SMLOUVY

→ **mimořádná situace dle ZVS**

MIMOŘÁDNÁ SITUACE DLE ZVS

- Dle § 18 písm. b) ZVS lze přímým zadáním uzavřít smlouvu o veřejných službách v mimořádné situaci
 - **Mimořádná situace** = stav, kdy dojde k přerušení poskytování veřejných služeb v přepravě cestujících nebo takovéto přerušení bezprostředně hrozí
 - ÚOHS: mimořádnou situací se rozumí situace, kdy veřejné služby nejsou stávajícím dopravcem fakticky poskytovány, nebo kdy bezprostředně hrozí, že služby nebudou stávajícím dopravcem poskytovány
- ➔ musí být uzavřena smlouva, která není plněna, nebo hrozí, že nebude plněna

MIMOŘÁDNÁ SITUACE - pokračování

- Doba trvání smlouvy nesmí překročit 2 roky
 - ÚOHS: nelze prodlužovat
- Kompenzace nesmí být nadměrná
 - finanční model nákladů, výnosů a čistého příjmu, které mají vyplynout ze smlouvy
- Alternativně lze uložit poskytování veřejných služeb dopravci správním rozhodnutím

ZÁVĚREM

- Přímé uzavření smlouvy v krajně naléhavém případě / mimořádné situaci je výjimečný postup
 - ➔ zákonné podmínky jsou vykládány restriktivně
- Objednatel musí být schopen prokázat splnění podmínek pro přímé zadání smlouvy
 - nutno vše zdokumentovat

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST!

Mgr. Ing. Jaroslav Menčík, LL.M.

jaroslav@mavericks.legal | +420 777 805 790 | www.mavericks.legal

M A V E R I C K S